

Dosarul nr. 3r-255/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. A.Miron)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V.Clima, A.Malîi, E.Palanciuc)

DECIZIE

24 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de Irina Balin, reprezentată de avocatul Viorel Chetrușcă,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Irina Balin împotriva Băncii Naționale a Moldovei cu privire încasarea prejudiciului material și moral și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 2 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La data de 27 noiembrie 2017, Irina Balin a depus cerere de chemare în judecată împotriva Băncii Naționale a Moldovei cu privire încasarea prejudiciului material și moral și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 27 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La data de 20 decembrie 2018, Irina Balin, reprezentată de avocatul Viorel Chetrușcă a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 27 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și a încheierilor prin care au fost respinse demersurile de reclamare a probelor cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin încheierea protocolară din 26 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea avocatului Viorel Chetrușcă, care acționează în interesele Irinei Balin, s-a pus în sarcina Băncii Naționale a Moldovei de a prezenta hotărârea integrală a Consiliului de administrare nr. 253 din 30 noiembrie 2014 cu privire la instituirea administrării speciale asupra Băncii Comerciale „Banca Socială”, hotărârea nr. 17 din 10 septembrie 2015 și rapoartele financiare ale Băncii Comerciale „Banca Socială” pentru perioada anilor 2013 – 2015.

În cadrul ședinței de judecată a instanței de apel, reprezentantul Băncii Naționale a Moldovei, Nicolae Palamaru a solicitat limitarea accesului apelantei la hotărârea integrală nr. 253 din 30 noiembrie 2014 și hotărârea nr. 17 din 10 septembrie 2015 a Consiliului de administrare al Băncii Naționale a Moldovei și asupra rapoartelor

financiare ale Băncii Comerciale „Banca Socială” pentru anii 2013 – 2015, care constituie secret profesional.

Prin încheierea din 2 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a refuzat în accesul la informația prezentată instanței de apel, reclamată în vederea stabilirii stării de fapt și de drept, avocatului Viorel Chetrușcă ce reprezintă interesele Irinei Balin, în vederea protejării secretului profesional.

La 17 octombrie 2019, Irina Balin, reprezentată de avocatul Viorel Chetrușcă a depus recurs împotriva încheierii din 2 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, încheierea contestată este ilegală, deoarece prin prisma speței nu poate constitui un secret față de Irina Balin motivarea hotărârii prin care Banca Națională a Moldovei a interzis accesul la banii aflați pe conturile de depozit de la Banca Comercială „Banca Socială”, până la finisarea investigațiilor și pentru asigurarea restituirii banilor.

A solicitat Irina Balin, reprezentată de avocatul Viorel Chetrușcă admiterea cererii de recurs, casarea încheierii din 2 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău cu soluționarea problemei în fond prin acordarea accesului părții reclamante la hotărârea integrală nr. 253 din 30 noiembrie 2014 a Consiliului de administrare al Băncii Naționale a Moldovei, cu toate modificările și completările ulterioare.

Examinând recursul declarat, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Materialele cauzei atestă că, copia încheierii din 2 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată avocatului Viorel Chetrușcă prin intermediul poștei electronice la data de 10 octombrie 2019 (f.d.226). Astfel, recursul depus la data de 17 octombrie 2019 prin intermediul oficiului poștal (f.d.228), se consideră depus în termenul prevăzut de lege.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată.

Din materialele cauzei rezultă că, prin încheierea din 26 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea avocatului Viorel Chetrușcă, care acționează în interesele apelantei Irina Balina, cu privire la reclamarea probelor de la Banca Națională a Moldovei în vederea stabilirii stării de fapt și de drept, ce se referă la apelanta Irina Balina, fiind pusă în sarcina Băncii Naționale a Moldovei prezentarea hotărârii integrale nr. 253 din 30 noiembrie 2014 a Consiliului de administrare cu privire la instituirea administrării speciale asupra Băncii Comerciale „Banca Socială”, hotărârea de modificare nr. 17 din 10 septembrie 2015 și rapoartele financiare ale Băncii Comerciale „Banca Socială” pentru perioada 2013-2015.

La examinarea cauzei în instanța de apel, reprezentantul Băncii Naționale a Moldovei, Nicolae Palamaru a solicitat limitarea accesului apelantei la hotărârea integrală nr. 253 din 30 noiembrie 2014 și a hotărârii de modificare nr. 17 din 10 septembrie 2015 a Consiliului de administrare cât și rapoartele financiare ale Băncii Comerciale „Banca Socială” pentru perioada anilor 2013 – 2015, pe motiv că constituie secret profesional. Totodată a indicat că, Banca Națională a Moldovei deja a pus la dispoziția Irinei Balina părțile dispozitive ale acestor hotărâri în partea ce se referă la ultima.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă prevederile art. 221 alin. (2) Cod administrativ potrivit căruia, la prezentarea documentelor și a dosarelor administrative, precum și la acordarea informațiilor, autoritățile publice urmează să numească documentele, dosarele administrative sau informațiile care, conform legii, au caracter secret, din care motiv, conform art.222 alin.(2), participanții la proces nu vor avea acces la dosar.

Conform art. 222 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la proces pot avea acces atât la dosarele instanței de judecată, cât și la dosarele administrative prezentate acesteia. Instanța de judecată refuză accesul la dosar dacă, în virtutea legii, pentru protejarea secretului de stat sau comercial ori a intereselor supreme ale statului sau ale persoanelor private, trebuie respectat caracterul secret al documentelor, al dosarelor administrative sau al informațiilor.

Art. 126 din Legea nr. 202 din 6 octombrie 2017 privind activitatea băncilor prevede că:

Alin. (1) membrii organelor de conducere și salariații Băncii Naționale a Moldovei, precum și salariații societăților de audit sau experții numiți de Banca Națională a Moldovei pentru efectuarea de verificări la sediul băncilor, potrivit prevederilor art.106 alin.(5), sînt obligați să păstreze secretul profesional asupra oricărei informații confidențiale de care iau cunoștință în cursul exercitării atribuțiilor lor în aplicarea prezentei legi. Membrii organelor de conducere și salariații Băncii Naționale a Moldovei sînt obligați să păstreze secretul profesional și după încetarea activității în cadrul băncii.

Alin. (2) persoanele prevăzute la alin.(1) nu pot divulga informații confidențiale niciunei persoane sau autorități, cu excepția furnizării acestor informații în formă sumară sau agregată, astfel încît banca să nu poată fi identificată.

Alin. (3) dacă o bancă a fost sau este supusă lichidării silite, informațiile confidențiale care nu se referă la terții implicați în acțiuni legate de lichidarea băncii pot fi divulgate în cadrul procedurilor civile.

Alin. (4) publicarea de către Banca Națională a Moldovei a rezultatelor simulărilor de criză în conformitate cu art.100 alin.(5) nu constituie încălcare a obligației menționate la alin.(1).

Alin. (5) dispozițiile alin.(1)–(3) nu aduc în niciun fel atingere prevederilor legislației potrivit cărora se poate impune divulgarea de informații confidențiale în anumite situații.

Alin. (6) în sensul prezentului capitol, informațiile confidențiale înseamnă orice informații ce reprezintă secret bancar, comercial, fiscal și alt secret ocrotit de lege, precum și informațiile create de către Banca Națională a Moldovei în scopul ori în legătură cu exercitarea atribuțiilor ei, a căror divulgare ar putea dăuna interesului sau prestigiului persoanei la care se referă.

Alin. (7) prevederile art.8 alin.(2) lit.b) din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei nu sînt aplicabile în cazul în care la ședința Consiliului de supraveghere sau a Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei se discută chestiuni legate de supravegherea prudențială a băncilor.

Iar art. 127 din aceeași Lege prevede că:

Alin. (1) prin derogare de la art.36 din Legea nr.548/1995, Banca Națională a Moldovei poate utiliza informațiile primite potrivit art.126 doar în exercitarea atribuțiilor sale de supraveghere a băncilor și numai în următoarele situații:

a) examinarea îndeplinirii condițiilor de licențiere a băncilor, precum și facilitarea supravegherii, pe bază individuală și/sau consolidată, a condițiilor de desfășurare a activității băncilor, în special cu privire la lichiditate, solvabilitate, expunerile mari, procedurile administrative și contabile și la mecanismele de control intern;

b) aplicarea de sancțiuni;

c) contestarea actelor emise de Banca Națională a Moldovei;

d) în cadrul unor proceduri judiciare inițiate împotriva unei decizii a Băncii Naționale a Moldovei sau a prevederilor altor legi aplicabile băncilor.

Alin. (2) prevederile art.36 din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei nu se aplică în cazul schimbului de informații și al obligației de păstrare a secretului profesional în exercitarea competențelor de supraveghere prudențială, potrivit prezentei legi, de către Banca Națională a Moldovei.

Prin urmare, cu referire la normele de drept menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, instanța de apel corect a concluzionat despre necesitatea de a refuza avocatului Viorel Chetrușcă, ce reprezintă interesele apelantei Irina Balina în accesul la informația prezentată de către Banca Națională a Moldovei pentru a nu fi încălcat caracterul secret al documentelor prezentate.

Banca Națională a Moldovei a prezentat instanței de apel actele reclamate în vederea stabilirii stării de fapt și de drept, iar prin limitarea accesului Irinei Balin și avocatului său la aceste acte, în vederea protejării secretului profesional, nu va fi influențată concluzia instanței de apel la examinarea prezentei cauze.

Mai mult decât atât, hotărârea nr. 253 din 30 noiembrie 2014 și hotărârea de modificare nr. 17 din 10 septembrie 2015 a Consiliului de administrare a Băncii Naționale a Moldovei au fost puse la dispoziția Irinei Balina, în partea ce se referă la aceasta.

Prin limitarea accesului Irinei Balin și a reprezentantului său la partea integrală a hotărârilor nr. 253 din 30 noiembrie 2014 și nr. 17 din 10 septembrie 2015 a Consiliului de administrare a Băncii Naționale a Moldovei, cât și a raportului financiar al Băncii Comerciale „Banca Socială”, în partea ce nu se referă la aceasta, nu va fi încălcat dreptul său de acces la informație.

Or, în caz contrar, prin oferirea accesului la raportul financiar al Băncii Comerciale „Banca Socială” pentru anii 2013 – 2015, cât și a hotărârilor integrale, ar putea fi încălcat secretul profesional.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate sunt neîntemeiate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de către Irina Balin, reprezentată de avocatul Viorel Chetrușcă.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) și alin. (2), art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de Irina Balin, reprezentată de avocatul Viorel Chetrușcă.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Judecătorul

Mariana Pitic

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu